21vra00004

Voorstel Gemeenteraad

Datum B&W vergadering:	02-02-2021
Datum Raadsvergadering:	25-03-2021
Afdeling:	RUIMTE
Raadscie:	CIEG
Portefeuillehouder:	
Steller:	W.J. van de Wauw

Onderwerp
Regionaal beleidskader van afval naar grondstof 2021-2025.

Korte inhoud
De gemeenten Sittard-Geleen, Stein en Beek voeren sinds 2016 een gezamenlijk beleid voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. Het regionale afvalplan Westelijke Mijnstreek uit 2016 wordt nu geactualiseerd. Middels deze actualisatie van het bestaande beleid wordt beoogd een eerste extra stap te zetten richting een circulaire economie.

Het nu voorliggende “Regionaal beleidskader van afval naar grondstof 2021-2025” is de opmaat naar een uitvoeringsplan. Het betreft een beleidskader waarbij beleidsuitgangspunten en doelstellingen worden vastgesteld. Deze uitgangspunten en doelstellingen van het beleidskader zijn vervolgens de basis voor de nadere uitwerking van het uitvoeringsplan in 2021. Er is bewust een knip gemaakt tussen beleid en uitvoering om te voorkomen dat tijdens dit beleidsvormingsproces uitgangspunten en doelstellingen zich vermengen met uitvoering en dus de beleidsuitgangspunten en doelstellingen gebaseerd worden op de uitvoering in plaats van andersom. Doel van het grondstoffenbeleidskader is het vaststellen van de visie, doelen en vertrekpunten.

Inmiddels hebben verschillende informatiesessies plaatsgevonden met vertegenwoordigers van gemeenteraden van Sittard-Geleen, Stein en Beek, alsmede de commissie GGZ. Het voorliggende beleidsplan is gebaseerd op vigerende wet- en regelgeving, landelijke doelstellingen alsmede de uitkomsten uit bovengenoemde sessies.

Voor het Regionale beleidskader van afval naar grondstoffen 2021-2025 wordt kortheidshalve verwezen naar de bijlage en de inhoudelijke overwegingen.

Aanleiding
De gemeenten Sittard-Geleen, Stein en Beek voeren sinds 2016 een gezamenlijk beleid voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. Het regionale afvalplan Westelijke Mijnstreek uit 2016 wordt nu geactualiseerd.

Overwegingen
Het nu voorliggende “Regionaal beleidskader van afval naar grondstof 2021-2025” is een opmaat naar een uitvoeringsplan. Het betreft een beleidskader waarbij beleidsuitgangspunten en doelstellingen worden vastgesteld. Deze uitgangspunten en doelstellingen van het beleidskader zijn vervolgens de basis voor de nadere uitwerking van het uitvoeringsplan in 2021.

<u>Waarom van het beleidsplan</u>
De nadelen van de huidige consumptiemaatschappij worden steeds pijnlijker zichtbaar door uitputting van de aarde en de klimaatverandering. Verspilling van grondstoffen ligt minder op het netvlies, omdat we het afval verbranden, wegwerken onder de grond en in de wegenbouw.

Het ontwrichtend effect van de consumptiemaatschappij wordt door de Europese Unie en de Nederlandse regering omgebogen in een circulaire economie (kort verwoord is dit een economie in balans met de herstelkracht van de aarde en in balans met het economisch en menselijk kapitaal). Volgens het

Centraal Planbureau en het Planbureau voor de Leefomgeving biedt een circulaire economie vele maatschappelijke kansen en voordelen. Hiervoor dient het gezamenlijk beleid voor de inzameling van huishoudelijk afval te worden aangescherpt.

Momenteel zijn de inwoners redelijk tevreden over de afvalinzameling. We maken een gemiddelde hoeveelheid restafval naar Nederlandse maatstaven (circa 140 kg restafval (totaal) per persoon per jaar). Ons recyclebaar afval is van redelijke kwaliteit, maar veel daarvan is nog ongeschikt om hernieuwd als grondstof op hetzelfde niveau te worden ingezet. Om een en ander weer in balans te krijgen met de herstelkracht van de aarde moet het nodige gebeuren de komende decennia.

Begin 2020 is gestart met het transitietraject waarbij in het najaar informatieve en interactieve beeldvormende avonden voor de gemeenteraden van Stein, Sittard-Geleen en Beek hebben plaatsgevonden. Daarnaast is het onderwerp besproken binnen de commissie GGZ. Het voorliggende beleidskader is gebaseerd op vigerende wet- en regelgeving, landelijke doelstellingen alsmede de uitkomsten uit bovengenoemde sessies.

Om te komen tot een circulaire economie is het noodzakelijk om de ombuiging te maken van afval naar grondstof. Met het oog op deze gewenste ombuiging stellen de gemeenten Stein, Sittard-Geleen en Beek gezamenlijk een grondstoffenkader op voor de periode 2021-2025.

Het voorliggende beleid heeft de volgende doelstellingen:

- Maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar in 2025 en maximaal 30 kg restafval per inwoner per jaar in 2030
- Grondstoffen van goede kwaliteit
- Maatschappelijke meerwaarde
- Beheersing van de kosten

Deze doelstellingen sluiten goed aan bij het beleid van hogere overheden en trends uit het bedrijfsleven. Het zal echter een hele klus worden om deze doelstellingen te realiseren, zeker de 30 kg restafval per inwoner per jaar in 2030.

Voor het Regionale beleidskader van afval naar grondstof 2021-2025 wordt verwezen naar de bijlage.

<u>Kg restafval per persoon per jaar</u>
De gemeente Beek had in 2019 een totale hoeveelheid grof en fijn restafval (samen) van circa 140 kg per persoon per jaar.

Door nieuwe praktijkinzichten en een focus die meer gericht is op een circulaire economie, dient het begrip restafval te worden gelezen als alles wat ongesorteerd vrijkomt uit huishoudens en als restafval eindigt. Dit is een afwijkende benadering van de tot heden in de RWM-gemeenten aangehouden methode. Volgens het Landelijk AfvalbeheerPlan (LAP) dient de volgende definitie voor huishoudelijk restafval te worden aangehouden: ‘Mengsel van naar aard en samenstelling verschillende onderdelen van huishoudelijk afval dat ontstaat nadat afzonderlijke deelstromen (gft-afval, papier/karton, glas, et cetera) gescheiden zijn gehouden en gescheiden worden ingezameld/afgevoerd.’

Restafval bestaat volgens deze definitie uit grof en fijn huishoudelijk restafval. De inwoners van de Westelijke Mijnstreek kunnen hun fijne restafval zowel huis-aan-huis aanbieden (middels restafvalbakken aan huis of ondergrondse containers) of op het milieupark. Grof restafval kan enkel worden aangeboden op de milieuparken. De hoeveelheid restafval dat huis-aan-huis en op de milieuparken is ingezameld is samen opgeteld de totale hoeveelheid restafval. Dit is vervolgens in dit beleidsplan omgezet in een hoeveelheid per persoon per jaar.

Voorheen werd de hoeveelheid restafval bepaald aan de hand van de hoeveelheid huis-aan-huis aangeboden restafval binnen de RWM-gemeenten. Hierbij werd de hoeveelheid restafval dat werd aangeboden op de milieuparken niet meegenomen, mede omdat van de milieuparken alleen het totaal aan kg restafval bekend is en bijvoorbeeld niet van welke gemeente dit afval afkomstig is. De milieuparken zijn immers toegankelijk voor alle inwoners van deze gemeenten. Daarnaast zijn deze milieuparken ook niet ingericht op grof restafval. In de containers voor grof restafval komen ook reststromen die daar feitelijk niet thuishoren. Daarnaast zijn nascheiding en restafval uit illegale dumpingen en dergelijke niet meegenomen in deze cijfers. De cijfers voor grof restafval vanuit milieuparken betreffen dus aannamen. In het beleidskader is hier een zo goed mogelijke inschatting voor gemaakt.

Door deze bredere benadering valt de hoeveelheid restafval voor de RWM-gemeenten hoger uit dan voorheen gecommuniceerd. In de toekomst zal deze nieuwe benadering worden gehanteerd.

Financiële overwegingen
Financiële gevolgen volgen pas uit de keuzes die gemaakt worden in het uitvoeringsplan.

Communicatie
Communicatie volgt na vaststelling van het uitvoeringsplan tweede helft 2021. De communicatie zal worden opgepakt binnen de regio Westelijke Mijnstreek.

Beslispunten
Het rapport 'Regionaal beleidskader van afval naar grondstof 2021-2025' vaststellen.

Beek,
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BEEK,

Joop Crucq	Christine van Basten-Boddin
Gemeentesecretaris	Burgemeester

Besluit Gemeenteraad

De raad van de gemeente Beek;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 26-01-2021;

Besluit:

De gemeenteraad van Beek heeft besloten het 'Regionaal beleidskader van afval naar grondstof 2021-2025' vast te stellen.

Beek, 25-03-2021
GEMEENTERAAD,

Guliël Erven	Christine van Basten-Boddin
Raadsgriffier	Voorzitter